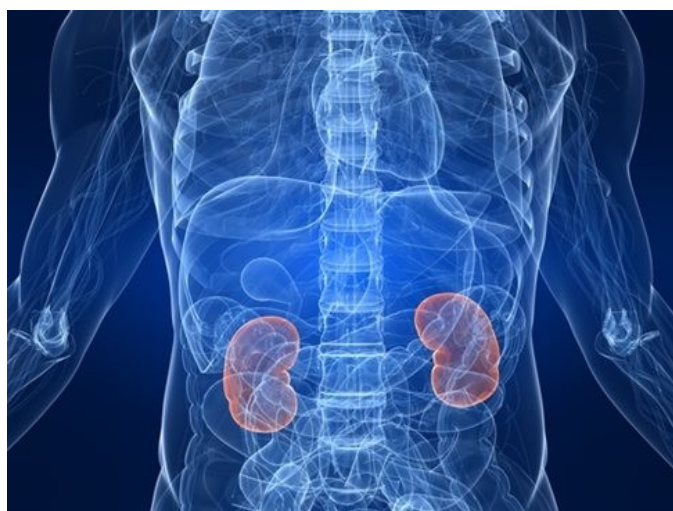

Μεταμόσχευση Νεφρού

- Το όργανο και η λειτουργία του :

Το ουροποιητικό σύστημα του ανθρώπου αποτελείται από τους νεφρούς, τους ουρητήρες, την ουροδόχο κύστη και την ουρήθρα. Σκοπός του συστήματος αυτού είναι η παραγωγή και η αποβολή των ούρων και μαζί με αυτά μιας σειράς άχρηστων συστατικών, που παράγονται στον οργανισμό από τις καύσεις, καθώς και η διατήρηση του ισοζυγίου του νερού και των ηλεκτρολυτών στο ανθρώπινο σώμα.

Το κύριο όργανο του ουροποιητικού είναι ο νεφρός. Στο σώμα μας έχουμε δύο νεφρούς, έναν αριστερό κι ένα δεξιό, που σκοπός τους είναι η παραγωγή των ούρων. Τα υπόλοιπα όργανα του συστήματος χρησιμεύουν στην αποβολή των ούρων.

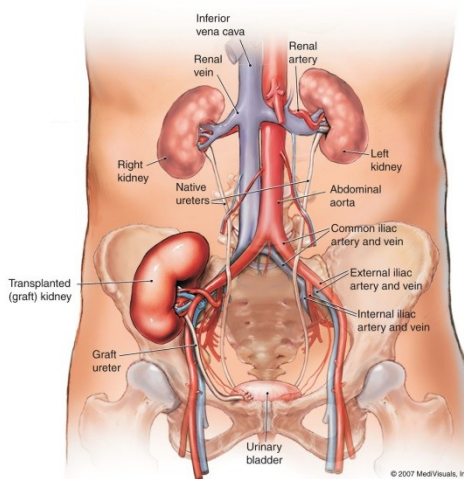

- Τι είναι μεταμόσχευση:

Η μεταμόσχευση είναι η εγχείρηση κατά την οποία υγιή όργανα, ιστοί ή κύτταρα μεταφέρονται από έναν εκλιπόντα ή ζωντανό δότη σε έναν χρονίως πάσχοντα ασθενή, με σκοπό την αποκατάσταση της λειτουργίας κάποιου οργάνου του που βρίσκεται σε ανεπάρκεια.

Η μεταμόσχευση αποτελεί μία από τις μεγαλύτερες κατακτήσεις της ιατρικής του 20ού αιώνα και έχει καθιερωθεί πλέον σήμερα ως μία θεραπευτική πρακτική. Επιτρέπει την αποκατάσταση των λειτουργιών του σώματος που μέχρι εκείνη τη στιγμή είχαν χαθεί και σε μερικές περιπτώσεις είχαν μερικώς υποκατασταθεί με μία μηχανικού τύπου μέθοδο (π.χ. αιμοκάθαρση).

A Grafted (Transplanted) Kidney

- **Περιστατικά νεφρικών παθήσεων στην Ελλάδα και από τι προκαλούνται συνήθως:**

Σύμφωνα με επίσημα στατιστικά στοιχεία, εκτιμάται ότι σήμερα στη χώρα μας οι άνθρωποι σε αρχικά στάδια νεφρικών παθήσεων ανέρχονται περίπου σε 1.000.000, δηλαδή το 10% του συνολικού πληθυσμού. Οι περισσότεροι από αυτούς που πάσχουν δεν το γνωρίζουν και έτσι δεν λαμβάνουν μέτρα για την αποτροπή περαιτέρω επιδείνωσης των νεφρών τους.

Σακχαρώδης διαβήτης και υπέρταση ευθύνονται σχεδόν για τα 3 στα 4 περιστατικά νεφρικής νόσου (ποσοστό 71%). Τα περιστατικά αυτά είτε καταλήγουν σε χρόνια νεφρική ανεπάρκεια, υποβαθμίζοντας δραματικά την ποιότητα ζωής του ασθενούς, είτε τον οδηγούν σε θάνατο από άλλες αιτίες, με πιο συχνές τα καρδιαγγειακά και τα εγκεφαλικά επεισόδια, καθώς και άλλες περιφερικές αγγειακές παθήσεις.

Η συχνότητα των νεφρικών παθήσεων αυξάνεται. Οι ασθενείς με νεφρική ανεπάρκεια τελικού σταδίου υπολογίζεται ότι αυξάνονται κατά 2% ετησίως, ενώ στην Ελλάδα περίπου 11.000 νεφροπαθείς με Χ.Ν.Α. υποβάλλονται σε αιμοκάθαρση.

- **Θεραπίες υποκατάστασης –ενδείξεις μεταμόσχευσης:**

Η επιβίωση ασθενών με χρόνια νεφρική ανεπάρκεια (Χ.Ν.Α.), που φτάνει στα τελικά στάδια, επειδή οι νεφροί αδυνατούν πλέον να καθαρίζουν το αίμα, εξαρτάται από τις θεραπευτικές μεθόδους υποκατάστασης της νεφρικής λειτουργίας, οι οποίες επιτρέπουν την κάθαρση του αίματος από τις τοξικές ουσίες. Οι μέθοδοι αυτές είναι η αιμοκάθαρση, η περιτοναϊκή κάθαρση και η μεταμόσχευση νεφρού.

Στην αιμοκάθαρση (τεχνητός νεφρός) το κυκλοφορικό σύστημα του ασθενούς συνδέεται με τη βοήθεια αρτηριοφλεβικής αναστόμωσης με μηχανή, η οποία

αναλαμβάνει την κάθαρση του αίματος από τις τοξικές άχρηστες ουσίες του φυσιολογικού μεταβολισμού, που πρέπει να αποβληθούν. Η αιμοκάθαρση συνήθως πραγματοποιείται 3 φορές την εβδομάδα για κάθε ασθενή και διαρκεί περίπου 4 ώρες κάθε φορά.

Στην περιτοναϊκή κάθαρση χρησιμοποιείται η περιτοναϊκή κοιλότητα της κοιλιάς για την μεταφορά των αποβλήτων του μεταβολισμού από το αίμα προς ένα ειδικό υγρό. Αυτό αρχικά εισάγεται στην κοιλιά και στη συνέχεια εξάγεται μεταφέροντας μαζί του τις τοξικές ουσίες.

Παρότι, κατά τις τελευταίες 10ετίες, η επαναστατική εξέλιξη της ιατρικής τεχνολογίας έχει βελτιώσει σε μεγάλο βαθμό τις μεθόδους υποκατάστασης της νεφρικής λειτουργίας και, ως εκ τούτου, την ποιότητα ζωής των νεφροπαθών, η οποία είναι πολύ καλύτερη σε σχέση με το παρελθόν, η μεταμόσχευση νεφρού εξακολουθεί να αποτελεί το κατ' εξοχήν θεραπευτικό μέσον για τελικού σταδίου χρόνιας νεφρικής ανεπάρκειας (X.N.A.).

Η μεταμόσχευση νεφρού καθιστά την αιμοκάθαρση αχρείαστη. Ο υγιής νεφρός του δότη αναλαμβάνει τη λειτουργία κάθαρσης του αίματος.

- **ένταξη στη λίστα για μεταμόσχευση από πτωματικό δότη-προμεταμοσχευτικός έλεγχος:**

Ο νεφροπαθής με X.N.A., ο οποίος υποβάλλεται σε αιμοκάθαρση, προκειμένου να εγγραφεί στο Εθνικό Μητρώο Υποψήφιων Ληπτών (λίστα αναμονής), για μεταμόσχευση από πτωματικό δότη, πρέπει να ολοκληρώσει συγκεκριμένο προμεταμοσχευτικό έλεγχο (Π.Ε.). Από τον έλεγχο αυτό θα κριθεί η καταλληλότητά του για μεταμόσχευση.

Το έντυπο του Π.Ε., στο οποίο αναφέρονται όλες οι προβλεπόμενες κλινικές, παρακλινικές και εργαστηριακές εξετάσεις, συμπεριλαμβανομένων της ομάδας αίματος, της τυποποίησης των ιστών (tissue typing) και των κυτταροτοξικών αντισωμάτων, υπάρχει σε όλες τις μονάδες τεχνητού νεφρού (M.T.N.) τόσο κρατικές όσο και ιδιωτικές, καθώς και στον ΕΟΜ.

Το έντυπο αυτό συμπληρώνεται από τον νεφρολόγο της Μονάδας Τεχνητού Νεφρού (M.T.N.), ο οποίος εγκρίνει και υπογράφει την καταλληλότητα του υποψήφιου λήπτη. Στη συνέχεια το έντυπο επικυρώνεται από τον υπεύθυνο νεφρολόγο και χειρουργό της Μονάδας Μεταμόσχευσης, στην οποία επιθυμεί να μεταμοσχευθεί ο ασθενής. Ακολούθως, ένα αντίγραφο του Π.Ε. κατατίθεται στον Εθνικό Οργανισμό Μεταμοσχεύσεων, ο οποίος έχει την αρμοδιότητα της τήρησης και της διαχείρισης του Εθνικού Μητρώου Υποψήφιων Ληπτών.

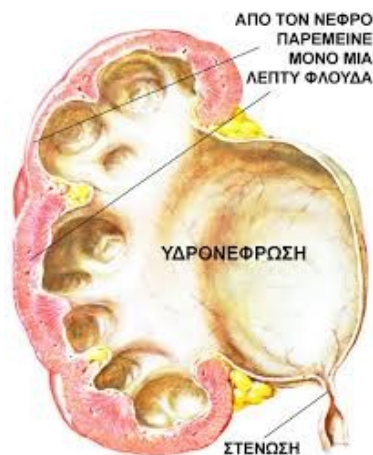

- **Κριτήρια κατανομής:**

Η κατανομή των διαθέσιμων, από πτωματικούς δότες, μοσχευμάτων γίνεται με βάση την Υ. Α. Υ4δ/8874 του 1996. Από κάθε δότη επωφελούνται δύο λήπτες με μεταμόσχευση.

Κριτήρια κατανομής αποτελούν η ομάδα αίματος, ο επείγων χαρακτήρας της κλινικής κατάστασης του ασθενούς, ο υψηλός ή όχι τίτλος κυτταροτοξικών αντισωμάτων του, η ηλικία του, ο χρόνος κατά τον οποίο υποβάλλεται σε αιμοκάθαρση και η ιστοσυμβατότητά του με τον εκάστοτε δότη οργάνων. Όλα τα κριτήρια καταχωρούνται σε ειδική βάση δεδομένων στον ΕΟΜ, στην οποία καταχωρούνται και τα απαραίτητα στοιχεία του εκάστοτε δότη οργάνων. Η σειρά των υποψηφίων ληπτών προκύπτει με βάση αυτόματη μομοποίηση, που πραγματοποιεί το ηλεκτρονικό σύστημα και κοινοποιείται αυτόματα από τον ΕΟΜ προς τις μονάδες μεταμόσχευσης και τα εργαστήρια ιστοσυμβατότητας για την έναρξη της μεταμοσχευτικής διαδικασίας.

Οι υποψήφιοι που επιθυμούν να ενημερώνονται για τη σειρά κατάταξής τους στη λίστα, με βάση το χρόνο αναμονής τους, μπορούν να κάνουν σχετική αίτηση προς τον ΕΟΜ. Η κατάταξη όμως ενδέχεται να αλλάξει, κάθε φορά που υπάρχει δότης οργάνων, καθώς στην τελική μομοποίηση λαμβάνονται υπόψη και τα στοιχεία ιστοσυμβατότητας του δότη.

- **Μεταμόσχευση διαδικασία:**

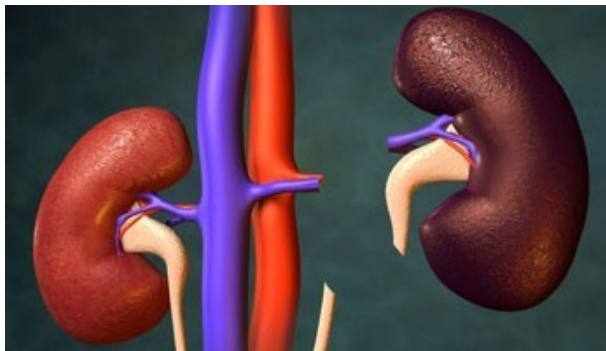
Τα μοσχεύματα νεφρών προέρχονται από δύο πηγές:

- ✓ Από ζωντανούς δότες – που μπορεί να είναι συγγενείς σας ή όχι.
- ✓ Από νεκρούς δότες – ανθρώπους που αποφασίζουν να γίνουν δωρητές οργάνων όταν πεθάνουν.

Για κάθε νεφρικό μόσχευμα καλούνται από τη Μονάδα Μεταμόσχευσης τουλάχιστον οι 2 ή 3 πρώτοι υποψήφιοι της λίστας, προκειμένου να πραγματοποιήσουν την τελική διασταύρωση ιστοσυμβατότητας, η οποία γίνεται με αίμα του υποψηφίου λήπτη και ιστό του δότη. Η εξέταση αυτή θα δείξει αν ο οργανισμός του υποψηφίου λήπτη θα δεχθεί ή θα απορρίψει το μόσχευμα. Αν η εξέταση του πρώτου υποψηφίου της λίστας προκύψει απαγορευτική για μεταμόσχευση, το νεφρό μεταμοσχεύεται στον επόμενο κατά σειρά, που θα έχει ενδείξεις αποδοχής του μοσχεύματος. Το πόσο θα χρειαστεί να περιμένετε εξαρτάται από:

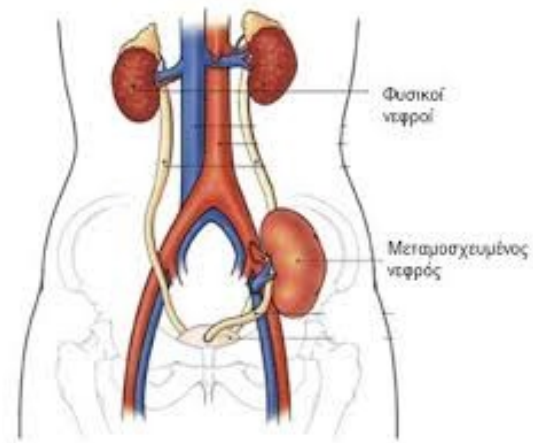
- ✓ Τον αριθμό των διαθέσιμων νεφρών
- ✓ Το πόσο σπάνιος είναι ο τύπος του αίματός σας
- ✓ Τη γενική κατάσταση της υγείας σας
- ✓ Τον πόσο καιρό βρίσκεστε στη λίστα αναμονής

Οι υποψήφιοι λήπτες, όταν κληθούν να εξεταστούν, έχουν δικαίωμα ενημέρωσης για κάθε στάδιο της μεταμοσχευτικής διαδικασίας, για τη σειρά τους στη λίστα καθώς και για την ποιότητα του μοσχεύματος που πρόκειται να λάβουν.

- **Πορεία μεταμόσχευσης και επιβίωση:**

Η μεταμόσχευση νεφρού κατέχει την υψηλότερη θέση σε ποσοστά επιτυχίας, σε σύγκριση με τη μεταμόσχευση άλλων οργάνων. Η επιβίωση των νεφρικών μοσχευμάτων, τον πρώτο χρόνο ύστερα από τη μεταμόσχευση, ανέρχεται σε 90-95%, από συγγενείς ζώντες δότες, και σε 85-90%, από πτωματικούς δότες. Μετά τη παρέλευση της πενταετίας εξακολουθεί να λειτουργεί το 60% και μετά από δεκαετία το 50% των νεφρικών μοσχευμάτων. Ακολούθως, οι πιθανότητες απόρριψης του μοσχεύματος μειώνονται σημαντικά.

Της μαθήτριας Σοφίας Α.

Τμήμα Α'1 5^ο ΓΕ.Λ. Χαλανδρίου

- ✓ εθνικός οργανισμός μεταμοσχεύσεων
- ✓ Baxter Ελλάδα - Νεφρική Νόσος - Μεταμόσχευση
- ✓ Wikiraideia
- ✓ Εικόνες google